

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876.
NO. 242. — STEV. 242. NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 14, 1924. — TOREK, 14. OKTOBRA 1924. VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

FRANCOSKA VLADA V VELIKI STISKI

Francoska vlada je v škripcih radi zahtev uradnikov, tikačih se povišanja plač, katerim je težko zadostiti. Te zahteve bi spravile deficit na štiri tisoč milijonov frankov. — Dawesov načrt smatrajo za mejnik proti polomu centralne Evrope. — Oživiljenje kredita je največje važnosti.

Pariz, Francija, 13. oktobra. — "V primeri s tem so bile konference v Londonu in Ženevi otroška igrača," je izjavil ministrski predsednik Herriot pred par dnevi napram svojim prijateljem, ko je dobil ultimatum približno pol milijona vladnih uslužbencev, ki so na svojo roko organizirali civilne službe ter sami določili minimalne plače, katere so pripravljene sprejeti od vlade.

Državni uslužbenec so objavili, da bodo vpriporili politično demonstracijo, če bi vlada ne hotela sprejeti njih ultimata in da bodo tudi izvedli pritisk pri prihodnjih volitvah. Sklenili so vpriporiti tudi stavko, če bi ne pomagala druga sredstva.

Če bi bila taka stavka v resnici vpriporjena, bi imelo to za posledico prekinjenje brzojavne in telefonske službe. Šole bi bile zaprte, pobiranje davkov bi bilo ustavljeno in redno izvrševanje javnih poslov bi bilo postavljeno na glavo.

Vlada se nahaja vsled tega v velikih škripcih. Če privoli v zahteve vladnih uslužbencev, bi morala prevrediti davek na kapital, kar bi razdvojilo sedaj vladajočo radikalno skupino. Če pa bi zahteve brezpogojno odklonila, bi izgubila tekem bodočih volitev podporo vladnih uslužbencev. V slučaju privoljenja v zahteve uslužbencev bi narasel državni proračunski primanjkljaj na štiri tisoč milijonov frankov.

Trgovci v trgovinah so vsi iz sebe vsled najnovejše vladne odredbe, ki prepoveduje zavijanje sadja in sočivja v stare časnike, ker je po mnenju oblasti ta stari običaj škodljiv zdravju. Trgovci pravijo, da bodo njih stroški izdatno povečani, če bodo morali kupovati drage omete iz sanitarnega papirja.

Chicago, Ill., 13. oktobra. — Republikanski narodni komitej je objavil danes sporočilo ameriškega poslanika v Berlinu, Alansona Houghtona glede pomembnosti Dawesovega načrta za Nemčijo in celo centralno Evropo. Poslanik, ki se nahaja začasno tukaj, je izjavil, da more predstavljati le Dawesov načrt za Nemčijo in centralno-evropske dežele potrebni branik, "da se prepreči popolni polom, ker je kredit izčrpan."

Dawesov načrt pa ne bo le dvignil gospodarskega življenja Nemčije, temveč tudi vplival na politična življenja in usodo vsakega, še tako priprostega delavca. Vsled tega načrta se je ustvarilo zopet redne deavske prilike za vsakega, ki je voljan delati in narod se je baje zopet naučil varčevati.

"Danes opazimo v Nemčiji in drugod v centralni Evropi strašno pomanjkanje razpoložljivega kapitala," je rekel poslanik. "Tvornice so tukaj, ljudje so tukaj, upravno vodstvo je tukaj, vendar pa manjka kapitala, ki bi spraval v tek vse te sile in ta kapital je treba dobiti, če hoče zopet priti v svoj normalni tir. Kakorhitro pa bo tukaj kapital, bo bodočnost nemškega naroda odvisna od njegove varčevalne in produkcijske sile."

"Lahko rečemo pošteno, da se nismo lotili nemškega problema zgolj v trgovskem ali kramarskem duhu. Ko sem se pred par tedni vrnil semkaj, se mi je pričelo več kot enkrat vsiljevati misel, da je stremljenje amriškega naroda v glavnem posvečeno moralni in duševni reparaciji velikega nemškega naroda in da ne zasleduje ameriški narod nobenega drugega namena. Kljub temu pa ima to stremljenje svoje praktične strani."

"Ni mogoče zanikati dejstva, da bo oživiljenje Nemčije tudi dvignilo prosperiteto našega lastnega naroda. Uspešno izvedenje nemškega posojila se bo tikalo ameriške prosperitete raditega, ker bo povečalo nakupno zmoglost nemškega naroda. Od oživiljenja Nemčije bodo imeli v prihodnjih pet in dvajsetih letih največ dobička ameriški farmerji in ameriške industrije."

SMRT VSLED SKOKA IZ LETEČEGA AEROPLANA.

Wichita, Kans., 13. oktobra. — Konečni dnevni program narodnega zračnega kongresa, ki se je sestel tukaj, je uničil smrtni skok ženske, ki je skočila iz letečega aeroplana s pomočjo padalne pravice. To je Mrs. Ruth Garver, dobroznana letalka, ki je padla na tla iz višine tisoč čevljev, ker se padalna priprava ni pravočasno odprla.

H. FORD HOČE USTANOVITI LASTNO DRUŽBO V AVSTRALIJI.

Podpredsednik Ford Motor Co. v Kanadi, Wallace Campbell je nih dosedaj.

objavil načrte za ustanovljenje posebne Fordove kompanije v Avstraliji z glavnico petih milijonov dolarjev. Fordova družba je že dve leti razmišljala o tem načrtu.

PROTIVNOJNO RAZPOLOŽENJE NA HOLANDSKEM.

Amsterdam, Holandska, 13. okt. Na Holandskem se vprašujejo, če se sploh izplača vzdrževati armado in mornarico. Pred kratkim so se vršila v vseh večjih holandskih mestih protivojna zborovanja, ki so bila posledica dejstva, da je stavila vlada v svoj vojni proračun poldrugi milijon goldinarjev več kot jih je bilo dovoljevala.

VELIKA PRIZADEVANJA AMERICAN FED. OF LABOR

American Federation of Labor skuša spraviti v kongres 250 svojih somišljenikov in prijateljev. Niti z besedo pa se ne omenja La Folletta.

Čeprav je izvrševalni svet Ameriške delavske federacije avgusta meseca odobril kandidaturu senatorja La Folletta in Wheelerja, ne omenja novo ugotovilo, katero je izdala organizacija v Washingtonu, imen obeh kandidatov, ko pozivlja svoje prijatelje in pristaje, naj izvolijo kandidate, ki simpatizirajo z delavskim gibanjem. V poročilu se tudi ne omeni imena demokratičnega predsedniškega kandidata, Davisa.

V pozivu na delavce se glasi, naj izvolijo 250 članov kongresa, ki se bodo verno in ustrajno zavzemali za delavske interese.

Obenem z ugotovitvijo Ameriške delavske federacije je prišla objava majorja Berry-ja, člana demokratičnega narodnega delavskega komiteja, ki se zavzema za izvolitev Davisa in Bryana.

Berry pravi v svoji izjavi, da nimata La Folletta in Wheeler za seboj nikake strankarske organizacije, z izjemo socialistične stranke, ki pa nima nobenega upliva na kongresne zadeve. Od pomočnice zakonodaje pa ni mogoče dobiti brez akcije kongresa. Po mnenju Berry-ja pa pima La Folletta niti najmanjše prilike, da bi bil izvoljen, razven potom mrtvila pri volitvah ter kongresne akcije, ki bi sledila temu.

Javne izjave demokratičnega kandidata Davisa in njegove akcije v javnosti nam dokazujejo, — je rekel Berry, — da so njegove simpatije v tesnem stiku z ideali in principiji, katerim je dal izraza na tako uspešen način naš mučeni prijatelj in predsednik, Woodrow Wilson.

V objavi Ameriške delavske federacije se glasi, da je bilo razposlanih tri milijone pamfletov, ki pozivljajo delavce, naj porazijo kandidate, ki niso prijatelji delavstva.

POMANJKANJE HELIJA.

Kakorhitro bo završil novi ameriški Zeppelin ZR-3 svoj polet preko Atlantika bo ostal v lopi terne bo vpriporil nobenih nadaljnjih poletov, ker je vzela zračna ladja Shenandoah seboj ves helij, kar ga ima na razpolago mornarica Združenih držav.

Kakorhitro bo dospela nova zračna križarka v Lakehurst, N. J. bodo izpumpali eksplozivni vodik, in mornariška uprava ne ve, kje naj dobi potrebni helij, ker manjka za to potrebnih dovolil kongresa. Mornariški uradniki izjavljajo, da sta dva izhoda iz te zagate. Eden teh izhodov je počakati povratka Shenandoah ter prenesti helij iz te zračne ladje v ZR-3. Drugi izhod pa je, izposoditi si potrebni helij od mornarice.

SAMOMOR MLADE DEKLICE.

Chicago, Ill., 13. oktobra. — "Sežgite moje truplo ter razpršite pepel po vodovju jezera, ker nimam nobenih prijateljev."

Tako se glasi zadnje sporočilo lepega dekleta, ki je izvršila samomor v odličnem hotelu na Edge Water Bridge. Ko je prišla v hotel, je nosila seboj le škaflo za klobuk ter izjavila, da bodo dospeli kovčegi pozneje. Zjutraj je našla hišna mrtvo. Na nosu je imela gobo, prepojeno s kloroformom. Oblasti domnevajo, da je samomorilka neka Mrs. Buchart, ki je pred par dnevi izginila iz Newarka, N. J.

NENADEN PREOBRAZ V DRŽAVLJANSKI VOJNI

Velikansko razburjenje v okolici Šanghaja. — Čekiangova armada je bila popolnoma poražena. Premirje podpisano.

Šanghaj, Kitajska, 13. oktobra. V okolici Šanghaja je zavladalo strašno razburjenje. Vsi napori obrambe so se izjalovili. Kitang-čete, katere so pustili voditelji na cedilu, ne vedo, kam bi se obrnile. Veliko beguncev je prihitelo v mednarodni del mesta, ki je pod zaščito ameriških, angleških in francoskih mornarjev.

Dva glavna voditelja Čekiang-čete, Lu Yuan in Ho Feng sta pobegnila na Japonsko.

Šanghaj, Kitajska, 13. oktobra. Poveljniki Čekiang-čete, ki so branili Šanghaj, so se udali ter podpisali premirje.

Iz Hansianga je dospelo tri tisoč Čekiang-vojakov. Ko so izvedeli, kaj se je zgodilo, so začeli prodajati svoje orožje in uniforme.

Po mestu se širi govorica, da je bil vojaški governor Čekiang-province, general Lu Yung Hsiang, podkupljen.

NOV UKREP ITALIJANSKE VLADE.

Rim, Italija, 12. oktobra. — Včeraj je bil objavljen oficijelni dekret, s katerim je bil uveljavljen washingtonski dogovor z vlado Združenih držav, ki se tiče opojnih pijač, nahajajočih se na ladajah, ki se ustavljajo na ameriških pristaniščih.

Londonski dogovor, vsled katerega je odstopila Anglija Italiji del Juba-dežele, je postal pravomočen z nadaljnjim vladnim ukrepom.

KONEC AVHARISTIČNIH KONGRESOV.

Mexico City, Mehika, 13. okt. — Narodni mehiški evharistični kongres je bil formalno zaključen s pontifikalno mašo. Organizatorji kongresa so prekleli nameravano romanje v Guadeluppe, ker prepoveduje nova mehiška ustava vse javne, cerkvene in verske obhode.

Neoficijelno se je objavilo, da bodo delegati iz Texasa, Kube in San Salvadorja takoj odpotovali domov.

Predsednik Obregon je naročil zveznemu generalnemu pravdniku naročilo, naj kazensko zasleduje vse tiste, ki so kršili postave s tem, da so okrasili svoje domove in izložbe prodajalen na čast evharističnemu kongresu.

ANGLEŠKI PRINC JE DOSPEL V CHICAGO.

Chicago, Ill., 13. oktobra. — Velika množica je sprejela princeza iz Walesa, ki je dospel semkaj kot gost Louis Swifta v Lake Forest, ki je predmetje Chicaga.

Prie se je s svojim spremstvom takoj odpravil v Swiftovo hišo, odkoder je šel ob desetih zjutraj gledat veleklavnice.

ZMAGALEC PRI LETALNI TEKMI.

Rim, Italija, 13. oktobra. — Italijanski letalec Marchi je dobil večeraj prvo nagrado 150.000 lir, drugo pa francoski avijatik C. Auron. Ostali letalci niso prišli vpoštev. Tekmovali so, kdo bo prvi preletel razdaljo 300 kilometrov.

IZJAVA SLAVNEGA ŠPANSKEGA PISATELJA

Slavni španski pisatelj je izjavil, da mora kralj izginiti. — Pravi, da zatirajo tirani Španko. — Poveetil je svoje življenje oproščenju domovine.

Pariz, Francija, 13. oktobra. — Usodepolna ura je napočila. Nič več ni treba molčati glede tega, kar se dogaja na Španskem. Moj narod je jetnik. Vse ostalo svoje življenje bom posvetil boju proti kralju ter sedaj vladajočemu diktatorstvu.

Moja vest mi ne bo dajala počitka, dokler ne oprostim svoje dežele. Dolgo časa sem se pripravljaj, da napadem razmere kot prevladujejo na Španskem, a sedaj upam, da bom zadal smrtni udarec tiranstvu.

Dokler bo ostal kralj Alfonso na Španskem, se bom boril proti njemu. Ne bom počival, dokler ne bo strmoglavljen s svojega prestola.

To ni nikak nenaden sklep. Do sti sem razmišljal ter ugibal o tem in moja vest mi pravi:

— Kakšno pravico imaš živeti v svoji krasni hiši ob Sredozemskem morju ter imeti na razpolago avtomobile ter vse udobnosti? Kakšne pravice imaš živeti udobno in v razkošju, dočim trpi tvoja dežela? Vse to moraš pustiti ter poseči v veliki boj.

— Moji prijatelji me vprašujejo, kakšno pravico sem imel molčati kot eden najbolj znanih Špancev na svetu, ki lahko govorim milijonom ljudi.

Sedaj pa bom govoril. Napravil bom velik kraval. Ničesar ne bom dobil za to in zavrnil sem že visoke svote, s katerimi se skušali odkupiti moj molk. Svoje utise glede Španske bom sporočil časopisju celega sveta. Izgubil bom mnogo, več kot domnevajo ljudje, a Rubikon je prekoračen in kocka je padla.

Španka je bila predolgo izpostavljena volji tiranstva in treba je enkrat za vselej končati to no no dobo inkvizicije.

Da dosežemo to, moramo pričeti pri glavi. Čim višje je stališče človeka, tem bolj kriv je.

Alfonz XIII. mora izginiti. Ednole republika more rešiti Španko. Že davno sem postal prepričan, da bodo vsi pošteno misleči pripravljeni strmoglaviti monarhijo, ko bo prišel čas za to.

Kal vojaškega diktatorstva je treba zatreti, predno se razširi tudi na Ameriko. V nekaterih centralnih in južno-ameriških republikah, ki smatrajo Španko za svojo mater, je opaziti že sedaj odmeve tega diktatorstva.

— Svet izve le malo, ali ničesar o tem, kar se dogaja na Španskem. To ni nikaka moralna kri-za. To je razredni boj militarizma proti civilnemu prebivalstvu.

— Moja dežela je raztrgana in vlada ji teror. Njenemu oproščenju bom posvetil ostalo svoje življenje.

London, Anglija, 13. oktobra. — Ibn Saud, voditelj Vahabi plemena, ki je izsilil odstop kralja Husaina iz Hedžasa, je umaknil svoje ljudi na praecejšnje razdaljo od Meke radi izbruha kolere.

Tako javljajo poročila iz Jeda v Arabiji.

ZEPPELIN ZR-3 BO DOSPEL V SREDO

Velikanska zračna ladja ZR-3, ki je uspešno odplula iz Friedrichshafena, bo dospela na ameriško obal v torek ponoči ali v sredo zjutraj. — Dr. Eckener, poveljnik zračne ladje, je sporočil brezžičnim brzojavnim potom, da motorji dobro delujejo. — Pluje z manjšo brzino kot se je v začetku domnevalo. — Poiet se vrši v južni smeri.

London, Anglija, 12. oktobra. — V poročilu, katero je dobil Reuterjev urad ob devetih zvečer iz Berlina, se glasi da se nahaja veliki ameriški zrakoplov ZR-3 že daleč na morju.

Berlin, Nemčija, 12. oktobra. — ZR-3 so zagledali ob osmih zvečer ob španski obali in ob poldesetih zvečer je priplul mimo rta Ortegala, odkoder vodi pot preko odprtega oceana.

Predno je zapustila zračna križarka Biskajski morsk zaliv, so poslali častniki in posadka še enkrat pozdrave svojim serodnikom in prijateljem. Dr. Eckener je sporočil, da so vetrovi ugodni in da je vreme na odprtem morju ugodno.

Berlin, Nemčija, 12. oktobra. — V brzojavnih poročilih iz Friedrichshafena se glasi, da je padla brzina, s katero je letel ZR-3 tekom prvih tisoč milj na 64.7 milj na uro, torej za več kot eno miljo kot je bilo proračunano.

Natančni čas, določen za prvih tisoč milj, je znašal 14 ur in 59 minut, a zrakoplov ni mogel premeriti te razdalje v proračunanem času.

Vremenska poročila, ki so dospela pozno zvečer, pravijo, da pihla protiveter na poti vodljivega zrakoplova in da bo zadel slednji iztočno od Nove Fundlandije na nizek zračni pritisk. Na Azore bo dospel jutri opoldne.

Motorji in brezžični aparat vodljive zračne križarke poslujejo brezhibno.

Dr. Eckener, poveljnik zračne križarke, upa preleteti razdaljo med izlivom reke Garonne v Franciji pa do New Yorka v manj kot šestdesetih urah ter bo dospel v ameriško metropolo ali v torek ponoči ali pa v sredo zjutraj.

Ob osmih zvečer je sporočila zračna križarka, da sledi teku reke Garonne, potem ko je letala preko Bordeauxa.

Friedrichshafen, Nemčija, 12. oktobra. — Ameriška zračna križarka ZR-3 je stopila v brezžično brzojavno zvezo z nemškim parnikom "Albert Ballin", ki je dobil od dr. Eckenerja sporočila, da vsi motorji izvrstno poslujejo.

Dr. Eckener, ki poveljuje zračni križarki, namerava vpriporiti rekordno potovanje, ne le v namenu, da preiskusi svojo zračno križarko, na katero je po pravici lahko ponosen, temveč da tudi vpliva na uspeh nemškega posojila v Ameriki, ki bo lansirano te dni.

Pariz, Francija, 12. oktobra. — ZR-3 je letel z naglico osemdesetih milj na uro in v taki višini, da ga je videlo le malo ljudi, preko francoskega ozemlja. Le dvakrat ga je bilo opaziti, enkrat v bližini iztočno meje in drugič nad Bordeauxom, kjer se ujeli brezžična brzojavna sporočila s Zeppelinom. Francozi niso imeli prilike opazovati kretanje zračne ladje, čeprav so uvedli francoski listi posebno službo, koje naloga je bila zasledovati polet preko francoskega ozemlja.

BUDISTOVSKI MENIHI NADPADLI AMERIŠKE MISLIJO-NARJE.

Rangun, Burma, 13. oktobra. — Policija je aretirala štiri budistovske menihi in nekega civilista

ker so napadli ameriške misijonarje in profesorje. Priče so baje spoznale napadalec kot člana ljudske drhali, ki je napadla profesorja Gleasona in njegovo ženo. Policija je aretirala vsega skupaj dvanajst oseb.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče: JUGOSLAVIJA: 1000 Din — \$15.30 2000 Din. — \$30.40 5000 Din. — \$75.50 Pri nakazilih, ki znašajo manj kot kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške. Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE: 200 lir \$ 9.90 500 lir \$23.75 300 lir \$14.55 1000 lir \$46.50 Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške. Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Na pošiljate, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujejo po možnosti še poseben dopust. Vrednost Dinarnem in Liran sedaj ni stalna, menja se večkrat in neuporabljeno; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride pošlani denar v roke. POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.-- Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft. FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. Telephone: Cortlandt 4687.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKE DAILY

Owned and Published by

Myrland Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En leto leta velja list na Ameriko	Za New York na leto leta velja	\$7.00
En leto leta velja list na Kanado	Za pol leta	\$3.50
En leto leta velja list na Evropo	Za inozemstvo na leto leta velja	\$7.00
En leto leta velja list na Azijo	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznično. Dopolni, brez podpisa in osebno se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeli bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

KARDINAL IN VARSTVO OTROK

Ljudje, ki črpajo dobičke iz izkoriščanja otrok, so vzporedno veliko gonjo proti amendentu k zvezni ustavi, ki naj bi dal kongresu pravico, da uveljavi predpise glede zaposlenja otrok in mladostnih delavcev ter popolnoma prepove zaposlenje otrok do gotove starosti.

V sedanjem času se vrši boj proti amendentu ter za prostost izkoriščanja dela otrok prav posebno ostro v državi Massachusetts.

Tam bodo volile prihodnji mesec glasovali, če bo država Massachusetts sprejela ta amendent.

Kot znano mora dobiti vsak amendent k zvezni ustavi odobrenje dveh tretin držav, predno lahko postane pravomočen.

Tvorničarji in izkoriščevalci te industrijske države so napeli vse moči, da napote volilce k odklonitvi amementa.

V svojih prizadevanjih so dobili tudi mogočnega zaveznika, namreč katoliško duhovništvo.

Kardinal O'Connell, nadškof iz Bostona ter najstarejši dostojanstvenik katoliške cerkve v Ameriki, se je osebno zavzel za izkoriščanje otroškega dela.

Ponovil je vse lažjive in hinavske fraze, katerih se poslužujejo izkoriščevalci.

Mestno kontrole starišev bi volja kongresa odločala glede zaposlenja otrok," stoka ta kardinal ter se v isti sapi zavzema za državno ureditev otroškega dela.

Da izpreobrne svoje backe k zavrnitvi amementa, označuje ureditev otroškega dela potom kongresa kot "sovjetizem".

Beseda "sovjet" naj bi preplašila vsakega, ki skuša omejiti izkoriščanje otrok v Združenih državah.

S tem bi pomenjala istotako "vmešavanje v pravice starišev" kot ureditev istega vprašanja potom kongresnega akta.

Prvo kot drugo nima niti malo stika s "sovjetizmom".

Popom in njih delodajalec, tvorničarjem in izkoriščevalcem dežele pa gre le za to, da preprečijo na vsak način, da bi izdal kongres tozadevne postavbe, veljavne za vse dele dežele.

Državno ureditev vprašanja zavlačujejo s tem, da izpreobračajo svoje lastne argumente.

Kadarkoli se je skušalo uveljaviti postavbo za omejitvev otroškega dela, za ureditev dela žensk in mladoletnih, so bili isti izkoriščevalci in njih predstavitelji proti taki postavi, ker ne poznajo zakonodaje drugih držav nikakih tozadevnih omejitev.

Tvorničarji v Massachusetts se sklicujejo na daljši delavni čas ter manjše postavne omejitve izkoriščevanja v Rhode Island; tvorničarji iz Rhode Islanda pa navajajo kot argument tehnološke podjetnike v Georgiji, kjer je še manj postavb proti izkoriščanju otroškega dela.

Če pa zahtevajo delavci zvezno postavbo, ki bi vsaj nekoliko omejila izkoriščanje otrok v industrijah, prično obračati podjetniki in njih priganjajo v kutah, talarji in frakih svetohlinsko oči ter čelbajo o državnih pravicah, nadzorstvu starišev in "sovjetizmu".

Pri tem pa mislijo le na eno stvar, namreč na dobiček, katerega dobiva podjetništvo iz dela otrok.

Vpliv cerkve je že napotil župana Curleya iz Bostona, ki je demokratični kandidat za mesto governorja, da je kot veren sin cerkve ter hlapec podjetnikov izpremenil svoje stališče glede zaščitne zakonodaje, tikajoče se dela otrok. Izprva je bil za tako zakonodajo, a sedaj pravi, da je istega mnenja kot njegov republikanski tekmeec za mesto governorja.

Strokovno organizirani delavci so kot en mož za tako zakonodajo in samoposebi umljivo je, da mora vsak zaveden in napreden delavec podpirati tak amendent, da se omogoči centralizirano ureditev ter omjitev izkoriščanja otroškega dela.

Nobena država bi ne izgubila po sprejemu tozadevnih zveznih postavb pravice, da izda nadaljne in obsejnejše postavbe za varstvo otrok, a nobena zvezna postavba bi ne mogla odobriti izkoriščanja otrok kot je v navadi sedaj v številnih državah.

Novice iz Slovenije.

Nesreča.

Pri belenju Westernove hiše pri Kapucinskih mostu v Celju se je ponesrečil zidarski pomočnik I. Turnšek iz Levea. Na lestvo okrog 3 m nad tlakom ga je pograbila božjast, vsled česar je spustil klin in treščil na tla. Pri tem si je zlomil roko in se težko poškodoval na glavi. Ponesrečenega so prepeljali v celjsko javno bolnico.

Velik požar v Levcu pri Celju.

V sredo, 4. sept. malo pred 11 uro dopoldne je začelo goreti pri posestniku Strenčanu v Levcu. Po dosedaj došlih poročilih je zgorelo gospodarsko poslopje in kozolec. V plamenu je tudi hiša. Na lice mesta je prišlo 7 požarnih bramb, ki so skušale omejiti ogenj, kar se jim pa dotlej, ko je prišlo poročilo, še ni posrečilo.

Roparski napad v župnišču.

Iz Novega mesta poročajo: V četrtek 25. sept. okrog 1. ure zjutraj sta vdrla v spalnico župnika Volea v Soteski pri Toplicah dva zločinca. Zločinca sta vstopila v župnišču in ga napadla. Župnik je bil poškodovan in ga je odnesel s seboj. Zločinca sta nato pobegnila. Župnik je bil poškodovan in ga je odnesel s seboj. Zločinca sta nato pobegnila.

Smodnik v cigareti.

Dne 22. sept. je prišel Franc Petričič, krojaški mojster iz Buševca v Buševca vasi in kupil nekaj Zeta-cigaret. Petričič je vzel cigarete iz večje škatle in jih izročil Petričiču. Ta je eno cigareto takoj prižgal in ostal nekaj časa pri trafikantu v razgovoru. Naenkrat pa je Petričiču cigareta eksplodirala in sreča zanj, da ni imel glave pri pogube, ker bi sicer lahko oslepel.

Za vedno izgnan iz Jugoslavije.

29-letni Ludovik Regner, doma iz Duennsteina - Murau v Avstriji. Imenovan je nevarna potepuh in tat. Klatil se je okrog po celi Sloveniji, se zadrževal v Ljubljani, največ pa v Celju in Mariboru. Družil se je vedno z propalimi elementi n. v njihovi družbi zamisljal najprejdrnejše tatvine in vlome, ki jih je tudi izvršil.

Vlom v mariborski oblasti.

Jakobu Juraševiču v Središču sta pred nekaterimi dnevi okrog polnoči bili iz zaprtega hleva ukradeni dve kravi. — V trgovino Janeza Lorberja pri Sv. Rupertu v Slov. goricah so sinoči vlomili neznani tatovi in se polastili velike zaloge manufakturnega blaga, katero so odpeljali z vozom. Škoda znaša okrog 200.000 Din. — Josip Kubeč v Spod. Razvanju je bila ukradena obleka in obuvalo v vrednosti 1300 Din.

Parna žaga na Rogoznici pogorela.

Na Rogoznici pri Ptujju je dne 24. septembra v jutranjih urah pogorela parna žaga Wrizljeva. Kakor je požar nastal, še ni pojasnjeno. Požar se je hitro razširil in je poslopje s stroji popolnoma pogorelo. Energični rešilni akciji ptujске požarne brambe se je posrečilo, da je bil ogenj lokaliziran.

Himen.

21. sept. se je v Ptujju poročil Vekoslav Štampar, zasebni ekonom, z Anico Fekonja, dipl. babico v Ptujju.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrla Marija Zalar, mati zdravnika doktorja Ljudevita Zalarja in tajnika filozofske fakultete Viktorja Zalarja. Na Koroški Beli so pokopali mladega Sokola br. Petra Simnica, ki se je smrtno ponesrečil v jesenski tovarni, kjer je bil zaposlen.

Nemškiutar — žaljivka.

Bivši kaplan Andrej Klobasa je nekega dne v sodni dvorani v Gor. Radgoni nazval tamošnjega odvetnika Boezia za "nemškiutarja".

Zato je bil Klobasa obsojen v prvi instanci na 14 dni zapora, v drugi instanci pa mu je vzkljeno sodišče spremenilo kazen in sicer mora plačati 2000 dinarjev ali pa bo en teden zaprt, in razven tega mora plačati vse sodnijske in odvetniške stroške.

Stekla mačka.

Prevoznik Josip Zupan je stopil v torek okrog 14., ko je vozil po Opekarski cesti v stanovanje ml. ničarja Valentina Stojca, kjer se je hotel napiti vode. Komaj pa je prišel v stanovanje, je skočila proti njemu domača mačka ter ga ugriznila v levo nogo. Zupan je slučaj prijavil ter je bila mačka na odredbo mestnega fizikata odana v svrhu opazovanja konjaču.

Dr. Pavel Turner

25. septembra je umrl dr. Pavel Turner.

24. septembra je bil še živ, kakor običajno. Popoldne je začel tožiti, da se mu vrti v glavi. Lege je v posteljo. Zvečer je nastopila agonija. Trajala je vsa noč. 25. sept. je dr. Turnerja zadel kap in je ostal v polni nezvesti do nastopa smrti. Ves čas sta bila pri njem zdravnik dr. Marinič in ravnatelj vinarske šole Andrej Žmave.

Dr. Pavel Turner je bil rojen dne 21. januarja 1842. v Framu blizu Maribora. Prvih šest gimnazijskih razredov je dovršil v Mariboru, 7. na Reki, a 8. z maturo zopet v Mariboru. Potem je postal učitelj aristokratskih sinov, hkratu pa je študiral filozofijo in promoviral za doktorja. Kot domači učitelj plemičev je živel dolgo na Angleškem, v Nemčiji, Švici, potem zopet na Angleškem, nato na Ogrskem, potoval je po Švedskem in Norveškem, nato zopet po Nemčiji, živel na Češkem, med Slovaki itd., se vsidral na Dumaju, a potoval v Francijo. Povsod se je zanimal za družabno življenje, o katerem je prav prično informiral slovenske časnike.

Pozneje je priobčeval v "Slovenskem Narodu" redno svoje zamisli "Črkekarje iz Londona", v katerih je zelo duhovito slikal življenje angleške prestolice. Leta 1871. je napisal za "Zoro" humorno risbino črtico "Na Angleško se grem ženiti," obenem pa je v "Slovenskem Narodu" priobčil več humorističnih in nekoliko satiričnih znakovitih podlistkov o svojih potovanjih po Angliji, Nemčiji, Ogrski in Švici. Sodeloval je tudi v "Kresu", Ljubljanskem Zvonu, in drugih naših publikacijah. Bil je mož kremenitega značaja in neumoren delavec na polju slovenske kulture. Bil je stalno v stikih z našimi literarnimi in političnimi krogi, gojil je prirčne prijateljske zveze z Davorinom Trstenjakom, A. Askercem, dr. J. Vošnjakom, dr. K. Štrkeljem in drugimi.

Nadalje je bil poražen v Ameriki najboljši francoski boksař (Carpentier). Francozi nimajo več sreče v Ameriki. Vojna je namreč minila. Francozi ministrski predsednik Herriot je korajžen in odločen človek. Te dni je rekel, da bo spodil iz službe dvajsetisoč državnih uslužbencev ter da bo onim, ki bodo ostali na svojih mestih povišal plače. Herriot je neustrašen človek. Ne samo, da ga sovraži večina nemškega naroda, še v svoji lastni deželi, v Franciji, si bo nakopal dvajset tisoč smrtnih sovražnikov.

Nesreča pri električnem toku v Hrastniku.

Že svoj čas smo poročali, da se je zgodila v električni hrastniške steklarne velika nesreča. Dne 20. junija so bili pri napeljavi električnega toka zaposleni trije delavci. Ko je potegnil Franc Pečnik držaj, koder je napeljan električni tok za privajanje zraka v ognjišče kovačnice, ga je stresel tok in vrzel z največjo silo v bližnjo z vodo napolnjeno kad. To opasnost je zapazil Josip Korčič. Zgrabil je tovariša za roko ter ga hotel odtrgati od držaja, z drugo roko pa ustaviti električni tok na stikalu. Pri tem pa je električnica sila Korčiča tako pretresla, da je umrl še istega dne. Tudi tretjega delavca Flisa, ki je prišel obema na pomoč, je električni tok precej stresel. Radi pregreške zoper varnost življenja se je radi tega dogodka moral zagovarjati pred celjskem okrajnim sodiščem vodja elektrarne K., ker ni dal opremiti električnega izvoda z lesenim ročajem, motorjev in zaščitnih cevov ozemeljiti, vsled česar je povečal nevarnost za delavca Josipa Korčiča, ki se je pri delu tudi ponesrečil. Obsojen je bil na 5 dni zapora.

Peter Zgaga

Ime je damdanašnji stranska stvar. Kaj je ime? Ime ni nič. Edinole mož je, ki nekaj velja. V nedeljo zvečer je bila vinska trgatev, v dvorani na osmi cesti v New Yorku.

Župan je bil strog, biričev dosti, toda vsi biriči z županom vred so se bali enega samega Zajčka.

Drugače ga niso mogli ukrotiti kot da so mu dali šerifsko zvezdo in krepeljec v roko ter ga befedrili za policajca.

Kakorhitro se je to zgodilo, si nihče več ni upal krasti grozdja. Rojak je sicer Zajček, toda v njegovih pesteh, moči in velikosti, je presneto malo zajčjega.

Te dni se je mudil angleški princ v Chicagu. Bil je gost veleklavničarja Swifta.

Swift mu je osebno razkazal svoje klavnice in svoje zaloge. Živina se ni prvine čisto nič čudila. Gledala ga je kot čisto navadnega človeka.

V tem se razlikuje živina od nekaterih Amerikancev, ki bi se najraje pred princem povaljali v prahu.

Ameriški armadni inženirji so zgradili top, s katerim se lahko strelja na razdaljo 131 milj.

To je nadaljni korak. Če je korak k miru ali k vojni, bo pokazala bodočnost.

Slavni francoski pisatelj Anatole France je umrl.

Označujejo ga kot moža kremenitega značaja z zlato dušo.

Francoski narod bo težko prebotole to svojo najnovejšo izgubo. Kajti med velikimi Francozi jih je le malo, ki bi imeli kremenit značaj in zlato dušo.

Francoski konj-dirkač "Epimard" je bil te dni v Ameriki že v tretjič poražen.

Nadalje je bil poražen v Ameriki najboljši francoski boksař (Carpentier).

Francozi nimajo več sreče v Ameriki.

Vojna je namreč minila.

Francoski ministrski predsednik Herriot je korajžen in odločen človek.

Te dni je rekel, da bo spodil iz službe dvajsetisoč državnih uslužbencev ter da bo onim, ki bodo ostali na svojih mestih povišal plače.

Herriot je neustrašen človek. Ne samo, da ga sovraži večina nemškega naroda, še v svoji lastni deželi, v Franciji, si bo nakopal dvajset tisoč smrtnih sovražnikov.

Vojni tajnik, ki je veren oproda predsednika Coolidge-a, je seveda tudi odločen nasprotnik La Folletteove stranke.

Izjavil je namreč, da je La Folletteova stranka, stranka nezadovoljencev.

Boljšje ni mogel nihče označiti Le Folletteove stranke kot jo je on.

Da, to je stranka nezadovoljencev. To je stranka ljudi, ki niso zadovoljni z obstoječimi razmerami.

To je stranka ljudi, ki skušajo dokazati, da demokratska in republikanska stranka nimata edinega patenta na ameriško politiko.

Ve države se pripravljajo na nove vojne. Francija pravi, da bo zgradila velikansko mornarico, ameriški militaristi zahtevajo par tisoč zrakoplovov, ki bi čutili obal. Japonska naroča v Nemčiji vojni material.

Je pa eno sredstvo proti vsemu temu orožju.

To orožje se imenuje zdrava pamet.

Tega sredstva naj se poslužijo ljudje, ko jih bodo militaristi in kapitalisti klicali pod orožje.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 186 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 82nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 13th Ave., East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 808 Grant Street at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse priobče naj se pošilja na predsednika potnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spravevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Nepojasnjena skrivnost.

Mladi Amerikanci je bil na skrivnost način ukraden dragocen nakit. — Lepotica je imela prijateljca, ki se je usodepolne noči mudil v njeni sobi. — Nakit vreden 5 milijonov frankov.

Pariz je imel zopet svojo senzacijo. V enem največjih hotelov na Champs Elysees je bila neki bajno bogati mladi Amerikanci ukradena biserna ovrtnica v vrednosti petih milijonov frankov.

Miss Sawell je bivala že mesec dni v Parizu, zahajala je le izključno v visoke kroge francoske aristokracije. Mlada Amerikanka, s svojimi razkošnimi toaletami, kakor s svojimi nakiti, je vzbudila splošno pozornost. Pred vsem je postala predmet govora v Parizu njena prekrasna biserna ovrtnica z nadvse redkimi kamni. Miss Sawell je imela navado, da je ovrtnico, predno je legla, spat, položila pod blazino.

Pred dnevi je kot običajno vstala pozno v jutru in odšla k toaleti v kopalnico. Kdo popiše njeno razočaranje, ko je pri povratku v sobo opazila, da je biserna ovrtnica izginila? Ves ostali nakit, diamanti, vslasnice itd., je ostal nedotaknjen.

Takoj je bila uvedena obsirna preiskava, ki pa je ostala brezuspešna. Nihče v hotelu ni opazil sumljive osebe, nihče ni mogel navesti najmanjše podrobnosti.

Stvar je postala od ure do ure zagonetnejša. Čemu je bila ukradena samo ovrtnica, zakaj niso izginile ostale dragocenosti? Kako je mogel tat vdreti v dobro zastražen hotel? In potem končno: Kdo je Miss Sawell? Med pariškimi Amerikanci je bila neznana. V en slučaj difterije.

Priporočljivo je, da nam pošljete

VAŠE PRIHRANKE

za obrestonosno naložitev.

Naša banka plačuje na vložke na

"Special Interest Account"

4% OBRESTI NA LETO

a sigurnost je v vseh ozirih zajamčena.

Naj bo Vaše sedanje hranjenje Vaša zaslomba za vse slučaje v bodočnosti; radi tega vložite Vaše prihranke v solidno in sigurno domačo banko.

VSE DRUGE BANČNE POSLE IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Pričetek velike izpremembe v industriji.

II.

Predsednik Amalgamated Clothing Workers Sidney Hillman je nadaljeval.

— Pa tudi zaposlenje ima svoje probleme. Kadar je dosedaj potrebovala kaka trdka recimo izdelovalca gumbnic, je poklicala unijski urad in agent urada ali celo strojepiska v uradu je poslala nato kakega človeka v dotično tovarno. Unijski upravitelj pa ni nikak izvedenec po poklicu. Vsled tega smo ustanovili borze za zaposlenje in tem zavodom načelujejo izvedenci. Pošiljajo le take ljudi, o katerih vedo, da so zmogni dotičnega dela. Delodajalci so se naučili zaupati nam v tem sodelovanju pri upravi, kajti mi skušamo seveda zavarovati unijo s tem, da pošiljamo usposobljene delavce.

— Ta tendenca, — da se upošteva konstruktivne pravice, odgovornosti in dolžnosti v industriji in da se makar bori zanje, — je industrijska demokracija. S tem rastočim smislom industrijske odgovornosti s strani delavcev in vedno rastočo sovedelstvo pri delu je celo socijalno življenje pospešeno.

— Vidite, — je zaključil Mr. Hillman, — organizirano delo je prekoračilo štadij enostavnega ekonomskega barantanja. Se vedno barantamo in se pogajamo. Pogajamo pa se za način življenja.

Willima H. Johnston je manj ognjevit, ker je starejši. Njegova inteligenca ni tako velika ter je tudi mehkejši. Rad iz srea se smeje dovptim, ki bi izgledali v tisku drznejši kot zvone. Lažji je kot Hillman v življenju, delu in nazorih. On je najboljši proizvod domačega, ameriškega delavskega gibanja. Po temperamentu je skrajno prikupna osebnost, čeprav je prekan ter skrajno trmoglav v svojih prepričanjih. S Hillmanom deli gotove izkušnje.

V svojih mladih letih je študiral Hillman za rabija. Johnston pa je bil v svojih mladih letih pridigar, čeprav ne ordiniran. Oba sta vstopila v oficijelno delo kot ustaša. Johnston je eden vodilnih zastopnikov "novega unijsizma" v American Federation of Labor. Njegova unija ima tudi svojo lastno banko, v Washingtonu. Danes je voditelj kooperativnih eksperimentov z upravo v železniški industriji. Njegova odkritosrčnost je prav tako globoka, a manj bojovita kot ona Hillmana, kajti očitnešine v njegovi industriji in prav posebno v železniški panogi, ga silijo k dosti večji previdnosti.

— Že dolgo časa sem čutil, — je rekel Johnston, — da bi morale imeti železniške unije delavski službeni urad, preiskovalno organizacijo, ki bi jim omogočila prevzetje večje odgovornosti pri tehnični upravi njih industrije.

Tako pošljajo naprimer velike dobavne kompanije, ki zakladajo železnice z vsakovrstnim materialom ter drugim stvarmi, svoje izvedence, da izobrazijo upravo železniške družbe v njih korist. Na približno isti način moramo pošiljati mi svoje izvedence, da vzgoje tako upravo kot naše ljudi glede bolj ekonomske, uspešne in človekoljubne uporabe človeškega materiala.

— To je natančno kar dela v baltimorskem in ohij-skem naertu, o katerem se je že toliko pisalo in razpravljalo. Le malo težko smo imeli, ko smo pregovorili Daniela Willarda, predsednika Baltimore in Ohio žeeznice, ki je brez dvoma eden najbolj prosvitljenih železniških eksekutivov in deželi, da je dosti boljše imeti delo, ki sodeluje z upravo, kot pa nemirno ali le pokorno delo. Ta načrt smo uveljavili pred malo več kot enim letom v Greenwood delavniceh v bližini Pittsburgha. V sorazmerno kratkem času smo lahko dokazali, da se je izboljšala kakovost dela v teh delavniceh in da so postali stroški manjši, da je postala morala mož boljša, da sta poslala stalna služba in zaslužek in da so izboljšali vsi deavski pogoji. Od takrat naprej je bil ta načrt uveljavljen v vseh pet in štiridesetih delavniceh Baltimore in Ohio sistema. Ta sistem uveljavljamo sedaj na kanadskih vladnih železniceh.

— Značilna stvar pri tem je, da iznajdejo možje in uprava kaj kmalu, da si žele v delavnice eno in isto stvar. Delavci hočejo stalnejše uslužbenje. Uprava pa si želi manjše izmene dela. Ljudje hočejo boljše sredstva za transportiranje materiala iz enega dela delavnice v drugi del, boljše orodje in bolj uspešno dobavo posameznih delov. Uprava pa si želi boljših izdelkov, manjših skupnih stroškov in boljše obratovanja.

— Vsa ta izboljšanja so bila tudi izvedena. Orodje je postalo boljše, a kar je manjkalo, je bilo dobavljeno, sprejeti so bili novi standardi in tok materiala je postal lažji. Ustanovljen je bil tudi urad za zaposlenje. Obrisi in načrti so obranili vsakega informiranega glede celokupnega dela v delavnici. Kmalu se je kakovost dela značilno izboljšala, zavladačevanja so bila skrbna, stroški znižani, obseg dela se je povečal in s tem tudi zaslužek.

— Vse to ni ničesar drugega kot znanstveno upravljanje industrije. Novosti obstajajo izključno le v tem, — dosedaj se je uporabljalo izraz "znanstvena uprava" izključno le v namenu, da se izsili iz dela povečano produkcijo, dočim ima v našem načrtu tudi delo koristi od povečane produkcije in uspešnosti. V svojih kontraktih stavimo pogoji, da morata vse dobičke, ki so posledica te izboljšane službe deliti na primeren način lastništvo in delo. Unija pazi na to, da je delo zavarovano in da se ga ne izkorišča z boljšo uspešnostjo, kar kaže. To je mogoče doseči le na ta način, da se poveča med delavstvom smisel odgovornosti, kadar se loti delavstvo uprave svojih lastnih poslov. Le v takem slučaju se dnevno delo izpremeni iz rutinskega dela v ustvarjalno nalogo. Kompa-

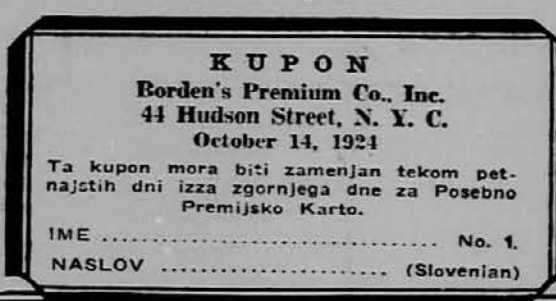
Koristen kozarec ZASTONJ za 15 labelov ZASTONJ Star in Magnolia Mleka

Tenak kozarec iz rezanega stekla, kot ga vidite na sliki, je prvovrstne kakovosti ter ima vrezan okrasek. V vsakemu domu se jako rabi par takih. Te kozarce razdamo brezplačno z labelni naših vrst kondenziranega mleka. Če ste dobra in varčna gospodinja, boste kupovali samo te vrste. Kozarec je dobiti v naših prenijskih trgovinah. Po pošti jih ne pošiljamo. Začnite danes hraniti labelne z naših kan.

POSEBNA PONUDBA

Če hočete izpolniti kupon v tem oglasu ter ga odnesti v bližnjo premijsko trgovino kot je označena spodaj, ali ga po pošljite nam, in dobili boste ilustriran Premijski seznam in Posobno Premijsko Karto, ki je vredna 10 brezplačnih labelov. Sprejme se samo ena taka Premijska Karta od odjemalca s 40 ali več labelni. Vsaka naša Premijska Trgovina bo sprejela to Karto zaeno z nekaterimi ali vsemi vašimi labelni s teh kan. Če ni v vašem mestu nobere trgovine, kjer bi zamenjali te labelne in Posobno Premijsko Karto, jih pošljite Borden Premium Company, 44 Hudson Street, New York City, zaeno s številko darila označenega v Ilustriranem Premijskem Seznamu, in mi vam bomo poslali brezplačno.

"Hranite labelne za dragocena darila za božične praznike."

nijske unije, "administracija osovja" in druga nadomestila, s katerimi se skuša njeti delavce, ne bodo rešila problema povečane odgovornosti delavstva v industriji. Družabništvo dela s kapitalom je treba zavarovati izključno le s pomočjo lastne delavske organizacije, ne pa s pomočjo kapitala.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

GLEDE PERMITOV ZA POVRATEK V DOMOVINO.

Inozemci, nastanjeni v Združenih državah, ki hočejo začasno odpotovati v stari kraj, morajo poslati prošnjo za povratno dovoljenje (return permit) na priseljeniški urad v Washingtonu.

Ta-le urad je priporočal, naj se te prošnje vložijo vsaj mesec dni pred odhodom iz Amerike.

Toliko teh prošenj pa se je nabralo, da priseljeniški urad sedaj rešuje še le prošnje, vložene meseca avgusta. Za to je priporočljivo, da se prošnje vpošljejo veliko časa poprej.

Ako kdo hoče odpotovati, preden si je priiskrel permit, sme navesti v prošnji svojo začasno addresso v starem kraju, kamor mu naj se pošlje permit, čim bo priseljeniški urad rešil njegovo prošnjo.

Kaj pa naj dotičnik stori, ako pride njegov čas za povratek v Ameriko in ni še dobil permita?

Edino, kar mu preostane v takem slučaju, je, da se obrne na ameriški konzulat in zaprosi, da se mu izda priseljeniška viza izven kvote.

VEDNO VEČ AVTOMOBILOV.

Dne 1. julija tega leta je glasom cestnega urada poljedelskega departmanta bilo registriranih v Združenih državah 15.552.077 motornih vozov. To je čez dva in pol milijona ali 20 odstov več kot 1. julija lanskega leta. Sedaj prihaja povprečno po en motorni voz na 6.6 osebe. V razmerju s prebivalstvom je največ avtomobilov v pacifičnih državah, kjer prihaja po en avtomobil na 3.4 osebe, torej po 10 avtomobilov za vsake 34 osebe.

Razmeroma najmanj jih je v vzhodno-junžnih centralnih državah, razmerje znaša 1 za 13.6. Na drugi strani izkazuje ta del Združenih držav največji porastek tekom enega leta, namreč 32 osebe.

Največ registriranih motornih vozov je seveda v državi New York, kjer njih število znaša 1.232.362. Čez milijon motornih vozov je nadalje v državah California, Ohio in Pennsylvania. Illinois se približuje milijonu.

AMERIŠKA VLADA KOT PROIZVODNIK FILMOV.

Razni oddelki departmanta za notranje stvari izdelujejo kinematografske filme v svrhu nazornega ljudskega pouka. Filmi, ki so bili dosedaj izdani za splošno distribucijo, so dosegli nič manj kot skupno dolgot 1.600.000 čevljev.

Ze osem let nazaj je notranji departament začel izdelovati vrsto kinematografskih filmov o raznih predmetih splošnega zanimanja. Urad za indijanske zadeve je ravnokar dovršil film, naslovljen "Ameriški Indijanci", ki nazorno prikazuje razvoj življenja, vzgojo in navade Indijancev. Urad narodnih parkov je izdal veliko premičnih slik, ki predočujejo naravno krasoto, ceeste in prometne zveze narodnih parkov.

Oddelek za železnice Alaske ima na razpolago vzgojevalne film, ki prikazuje veličastne razglede ob tamošnji železniški progi. Ta film

je bil fotografiran tekom izleta pokojnega predsednika Hardinga.

Prosvetni urad je izdal sedaj tri filme o šolstvu. Dva se tikata vzgoje na deželi in eden predočuje najboljše sisteme otroškega vrtea.

Največ filmov pa je do sedaj izdal rudniški urad. Bržkone nobena vladna organizacija na svetu ni še storila toliko na tem polju za nazorni poduk o raznih industrijah. Ti filmi se razdeljujejo brezplačno. Predstavljajo se v šolah, vseučiliščih in na sestankih raznih organizacij po vseh Združenih državah.

Vsaka industrija, katere obrat ima vzgojevalno vrednost sme sodelovati z rudniškim uradom pri izdelovanju takih filmov. Prvi industrijski film je bil izdan leta 1921. Od tedaj je skoraj vsaka industrijska družba v Združenih državah sodelovala pri proiz-

vodnji vzgojevalnih filmov o teh predmetih.

Vsebine filmov pokrivajo skoraj vse polje industrijskega razvoja. Iz senznama teh filmov naj zlasti navedemo sledeče naslove: Zgodovina premoga, Petrolej, Žveplo, Železo, Domače varčevanje s premogom, godovina razbista, Prerivanje skale, Mehika in njeno olje, Zgodovina izkopavajočih strojev, Naravno plin, Kisik, Električni motor, Ura, Avtomobil, Stisnjen zrak, Vodna sila, Promet, Jeklo, Motorji, Svetovna borba za petrolej, Zgodovina gazolina itd.

Razvoji meščanske vojne na Kitajskem.

V notranji vojni na Kitajskem so padle te dni prve odločitve in sicer v dolgotrajnih bojih, ki so se vršili v bližini Šanghaja. Tu se je zmagala nagnila na stran pristav pekingške vlade. Čete provinca Kiang-su, katere vojaški govrner deluje po navodilih Pekin-ga, je porazil vojsko provinca Čeking, katere govrner je nasprotnik Pekin-ga. Potek te bitke je nad vse značilen za kitajsko vojnovanje sploh. Eden teh generalov Čekinga je prešel z vsemi svojimi četami na nasprotno stran. Mogoče pa je seveda, da je prestopil v drug tabor enostavno iz razloga, ker se je obetalo na nasprotni strani več plena, več koristi. Ta odpad je odločil bitko; govrner Čekinga se je moral s preostankom čet umakniti tik v predmestja Šanghaja, kjer se sicer brani še vedno, a brez upe zmagae. Vsa trenutke je pričakovati poročila, da so nasprotne čete zavzele Šanghaj.

Na jugu je tedaj pekingška vlada dosegla uspeh. Toda napačno bi bilo od tega pričakovati kakih večjih posledic. Kajti istočasno se je pričela na severu prava vojna med pekingško vlado in gospodarjem Mandžurije, znamenitim Čang-tso-linom, ki razpolaga z močnim armado, s katero je pričel pohod proti Pekingu. Poročila iz Kitajske trdijo, da je Peking le zato pričel z operacijami na jugu pred Šanghajem, da se zavaruje od južne strani za čas, ko prične na severu odločilna vojna. Ta namen se je pekingški vladi posrečil; vprašanje pa je, če se ji bo po sreči iztekla tudi borba z močnim Čang-tso-linom v Mukdenu. Ta ima načrt napasti Peking, ob-

računati z malo energično vlado Tsaokuna, predsednika republike, osobito pa z vojnim ministrom U-pej-fu, ki je njegov glavni rival. Tu razpolagata obe strani z večjimi silami in pričakovati je hudih spopadov. Po zadnjih vesteh se je že pričela večja bitka severno od Pekin-ga.

Položaj pekingške vlade tedaj nikakor ni najugodnejši. Razen navedenega se ne sme pozabiti, da deluje zoper Peking tudi dr. Sun-jatsen v južni Kitajski s sedežem v Kwantungu. Ta znani kitajski revolucionar je sklenil prijateljstvo z ruskimi boljševiki, proglasil se kot pristava komunistične struje, proslavljajoč politično delo sovjetov. Njegova stranka ki je zastopana tudi v ostalih kitajskih provincih, je tedaj za sodelovanje s sovjeti. Če bo imelo to kak praktičen pomen, pa je veliko vprašanje. Zaenkrat je le znano, da so po vsej Rusiji vprizorili velike demonstracije zoper vmešavanje tujih držav v kitajske razmere. Sun-jatsen pa je izdal poziv na svoje rivala na kitajskem jugu, naj opustijo medsebojne spore in se združijo z njim v skupen boj zoper reakciarno pekingško vlado. Da bi pa imel ta poziv kak uspeh ni upati, zakaj vsak vojaški govrner misli predvsem na to, da ostane gospodar v svoji provinci; na višje stvari, kakor so enostnost države ter red in mir v državi, pa ne misli, oziroma se to niti ne leži v njegovih interesih.

Glede intervencije velesil se ne obeta nič pozitivnega, osobito od kar je Amerika proti temu. Sko-ro gotovo je, da vmešavanja ne bo; za varstvo Evropejcev trdijo,

da zadostujejo bojne ladje, zbrane pred Šanghajem. Šele ako bi se tamkaj evropskemu delu mesta pripetilo kaj zlega bi postala stvar kočljivejša.

Iz Mongolije, glede katere je določila pred nedavnim rusko-kitajska pogodba da se združi zopet s Kitajsko, prihaja značilna vest. Ministrskega predsednika dr. Dazana so umorili mongolski boljševiki, zato ker se je dogovarjal s pekingško vlado, da se Mongolija združi s Kitajsko. Ta vest pove zelo mnogo; iz nje se da sklepati marsikaj glede bodočnosti dežele.

Narava žrtvuje mater.

Tekom dobe devetih let so v dveh angleških porodilnicah proučevali posledice podhranjenosti nosečice matere. Našlo se je, da ako ni zadosti hrane za oba, se nerojeno dete hrani na račun deleža svoje matere. Preiskave nemških in avstrijskih strokovnjakov so tudi potrdile, da v prvi vrsti mati — in ne njeno dete — trpi na posledicah podhranjenosti. Narava sama, ako mora v sili izbirati med materjo in detetom, daje prednost naraščanju. Mati je zares najzvišenejši mučenik.

P o r o k a .

V Pudobu pri Starem trgu Rakeku se je poročil trgovec g. Boriboj Šbil, Mokronog-Kočevje, z gospodinjico Milko Rosina, hčerko pok. Julija Rosine, ki se je skupno z Aleksandrom Tomanom boril na strani kralja Petra Mrkonjića za svobodo Bosne in Hercegovine v znanih ustaških borbah.

ZA GOSPODINJE

Pis: ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema nasvete, s pomočjo katerih lahko boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bomo vsak teden objavili članek, ki bo zanimal vsako dobro gospodinjico.

NAVODILA Št. 23.

Kuharski recept.

Pečen krompir je zelo zdrav in pripravi se ga lahko zelo poceni. Če pečete krompir, ohranite vse njegove dragocene mineralne soli. Stevilni zdravniki so izjavili, da je pečena luščina krompirja njega najbolj del in tudi najbolj zdrav del. Krompir se najlažje popolnoma očisti s pomočjo močne krtače. Pečen krompir je dober in redljiv za bolnike. Krompir se lahko servira na številne različne načine. Naslednji recept je idealen in uporabite pri prihodnjem svojem obedu.

NADEVAN KROMPIR

- 2 veliki žlici stopljene masti
- 2 veliki žlici zribanega sira
- 6 velikih krompirjev
- 1 rmenjak jajca
- soli in popra po okusu

Operite šest velikih, dobro oblikovanih belih krompirjev ter ji namazite z mastjo. Pecite jih, dokler niso mehki. Odrežite kos na enem delu ter odstranite z majhno žlico ves krompir iz lupine. Zdobite krompir, dodajte mast, sir, jajce in začimbo. Napolnite s tem lupino ter pecite nadaljnjih petnajst minut. Servirajte gorko.

Kuhinjski nasveti.

Najboljša metoda čiščenja rib je držati jo pod tekočo vodo ter pritičati nato s čiščenjem od repa naprej nazvgor proti glavi. Voda naj od strani vse luskinke. S tem se prepreči razpršenje luskin po kuhinjskih tleh in lžjaku.

Novo metlo namočite v vrelo vodo. To bo očistilo steblo metle.

Kadar vam manjka glavne mesne jedi, servirajte ob istem času krožnik z mrzlimi narezki.

Da preiskujete, če je peč dosti vroča za kekse v plasteh, položite kos belega papirja v peč. Če postane papir v petih minutah rmen, je peč ravno dobra.

Da odstranite odrgne užigalice s svojih kuhinjskih sten, jih izmijte z raztopljeno soljo.

Domača sredstva.

Ko ste svojo preprogo dobro omeli, jo nadrgnite s cunjjo, namo-

čeno v razredčeni amoniji in vodo. To bo vrnilo preprogi sveže barve.

Da očistite jeklene korale, jih drgnite s kosom finega peščenega papirja, namočenega v nekoliko amonije in nato spolirajte korale s svilnim robem.

Da očistite usnjate rokavice, jih stavite v posodo z gazolinom ter pustite, da se popolnoma napoje. Pri tem večkrat stresite posodo. Ko izgledajo čiste, jih izperite v svežem gazolinu.

Če se vaše pletilne igle zvijejo, jih lahko uravnate s tem, da zlijete preko njih nekaj zelo vroče vode, naker jih spravite v prvotno obliko. Nato jih utaknite v mrzlo vodo, ker bo to očistilo jeklo.

Nasveti za lepoto.

Številni ljudje domnevajo, da lahko zaživijo katerekoli vrste hrane, če so suhi. Skrajno slabo je lotiti se kake diete, brez nasveta zdravnika. Naloga ostati suh zahteva nekaj silne volje. — da se namreč pravovalno oropate onih jedil, ki bi vam dala preveliko težo. Čist čaj, čista kava, nesladjena limonada, suho meso, zelenjava, sočnje sadje vsake vrste, z izjemo banan, vse to je lahko zaživljati. Treba pa se je izogniti takim živilom kot surovo maslo, krompir, mastno meso in ribe. Paziti morate na to, da se boste gibali vsaj enkrat na dan. Napravite dolgo izprehod ali pa opravite kakeg dela doma.

Osebo zdravje.

Vaša obleka bi ne smela biti pretesna ter nekoliko poroznata, da lahko veter plha skozi vanjo. Tekom zime želite večina nas v zakurjenih stanovanjih in vsled tega bi morali nositi doma lahko obleko. Kadar gremo ven, bi morali obleči težjo obleko. Zelo slabo je nositi tesen klobuk, ker prepreči pritok krvi v kožo glave ter ob istem času tudi lahko povzroči izsuho las. Tudi je slabo nositi preozke čevlje ali visoke pete. Bitvena je tudi primerna skrb za obleko, da se jo hrani v dobrem in čistem stanju. Najboljši čas, da skrbite za obleko, je takrat, kadar jo slečete.

Mi priporočamo naslednje izdelke:

V vsakem domu se rabi kuhinjske potrebščine kot so kozarci, lonci, poneve itd. Vi lahko dobite to brezplačno, če kupujete Star & Magnolia Mleko in hranite labelne. Dobre in varčne gospodinjice kupujejo samo te vrste. Vaš grocer jih prodaja. Zagotovo vprašajte zanje. Če kupujete mleko, kupite zagotovo Bordenovo Evaporirano Mleko in nobeno drugo. Za vsako hišno uporabo da najboljše uspehe. Tako je potrebno kot sta sladkor in sol. Spomnite se Bordenovega Evaporiranega Mleka, ko boste prihodnje kupovali pri grocerju svoje potrebščine.

Jules Lemaitre.

Zvon.

(Konec.)

"Ah, vi ste že tukaj, gospod župnik?" je vzkliknila služabnica, stara Školastika. "Niste torej prišli v Pont-l'Archeveque?"

Abbe se je zlagal: "Zamudil sem voz v Rosy-les-Roses... Šel bom tja jutri... Toda poslušaj, ne povej nikomur, da sem se že vrnil!"

Drugi dan ni bral svete maše. Ostal je zaklenjen v svoji sobi in ni si upal iti niti na svoj običajni izprehod po vrtu.

Drugi dan so ga prišli klicati, da bi dal zadajo uteho bolniku v vasi Clos-Mousu.

"Gospod župnik se še ni vrnil," je dejala služkinja.

"Školastika tega ne ve; sem že tukaj..." je zaklical abbe Corentin.

Ko se je vračal z Clos-Mousu je srečal enega najpobožnejših svojih faranov.

"Ah, gospod župnik!... Kako ste se kaj imeli na potu?"

Župnik se je zlagal v drugo.

"Izborno, prijatelj, izorno!"

"Kaj pa z zvonom?"

Abbe se je zlagal tretjič. Žal, že ni več mogel prešteti teh laži.

"Prekrasen, prijatelj, prekras! Človek bi dejal, da je ulit iz samega srebra! In kako krasen zvok! Samo nalohko se ga dotakni in že zvoni tako dolgo, da ne dočakaš konca."

"In kdaj pride?"

"Kmalu, dragi otrok, kmalu. Vrežati morajo vanj še preje njegovo krstno ime, ime botre in botra in nekoliko verzov iz Svetega Pisma... To pa traja precej časa, očka!..."

"Školastika," je dejal abbe, ko se je vrnil domov, "kaj misliš: ali bi dobili stotak, če bi prodali našlanjca, skrinje in uro iz moje sobe?"

"Oh, gospod župnik, ne dobili bi niti treh pištoli. Vsaj vsa vaša oprava, opornost, ni vredno niti strih soujev."

"Školastika," je dejal duhovnik, "ali veš, da me bom jedel več mesa? Ne dene mi dobro."

"Gospod župnik," je odgovorila stara služabnica, "to vse ni kar tako in vam se je čisto gotovo nekaj prigodilo. Kaj nam vendar je — od onega dne, ko ste šel v Pont-l'Archeveque?"

Silila je vanj toliko časa, dokler ji ni povedal vsega.

"Ah," je dejala, "temu se mi najmanj ne čudim. Vaša dobrotljivost bo vaša poguba. Toda nikar nič ne skrbite, gospod župnik. — Dokler ne dobite drugega stotaka, bom že jaz ljudem vse razložila."

In tako si je Školastika izmišljela zgodbe, s katerimi je odganjala radovedneže: "Novi zvon je počil, ko so ga spravljali na voz in treba je uliti iz njega novega. Ko so ga preliči, je sklenil župnik, da ga pošlje v Rim, da ga blagoslovijo sam Sveti Oče — in to je, ljubi moj, dolgo pot!..."

Abbe je pustil govoriti, toda od dne do dne je postajal bolj nesrečen. Nele, da je grešil v lastnih lažeh, čutil je tudi odgovornost za laži svoje služkinje in to vse je predstavljalo — s poverjenjem faranskega denarja skupaj — lep kupček grehov. Tako se je krivil

Velika od pomoč za utrjene in nervozne ljudi. — Nov predpis.

Zdravniki z mnogoletno skušnjo pravijo, da je to zdravilo čudovito iz znanstvenega stališča ravno v takih slučajih.

Čitatelj bode našel, da daje to novo zdravilo čudovito od pomoč v par dneh. Če so počutite slabost, izprane ali nerazpoložene, poskusite ga. Če ne spite dobro, poskusite to zdravilo. Nuga-Tone, kadar imate slabo prebavo, vaa napenja po jedi, imate umazan jezik in slab diš, glavobol in se počutite trudne v jutro, podelite v lekarno in kupite steklenico Nuga-Tone. Vživajte isto po navodilih in čudili se boste, kako hitro se boste počutili bolje. Nuga-Tone daje trden in pozitivno spanec, dober tek, stimulira jetra in regulira obisti, žolodec in čreva. Mislino, da ni zdravila, ki bi tako lepo in hitro učinkovalo, kot ravno Nuga-Tone. Iste- lovalci Nuga-Tone tako dobro vedo, kaj imajo v takih slučajih, da priporočajo vse lekarnarje isto jamčiti in vam vrniti denar, ako niste zadovoljni. Je lahko za živati in za približno \$1.00 dobite celomesečno zalogo. Priporočamo, jamčeno in napročaj v vseh dobrih lekarnah.

— Adv.

Kako se godi bivšemu kajzerju.

Bivši nemški cesar si na vse načine prizadeva, da bi se priljubil vašemu prebivalstvu. — Sedaj čita vse liste ter je točno poučen o važnejših svetovnih dogodkih.

Pariski "Matin" javlja iz Amsterdamu zelo zanimive podrobnosti iz življenja trinoga nemškega cesarja v Doornu:

Kakor pravi list, se Viljem trudi na vse mogoče načine, da bi se priljubil prebivalstvu. Kogar sreča, se mu odkrije. Če mu je dotičnik le količkaj znan, mu prijazno stiska roko. Poznancem daruje svojo sliko s podpisom. Razdelil je že številno cigaretnih doz. Pozdravlja ljubezno celo paglavce, ki jih srečuje na cesti. Pri svojem "telesnem" slikarju je naročil dve svoji sliki. Ena ga predstavlja v generalni uniformi, druga pa v obleki raziskovalcev polarnih krajev s kučno iz astrahana na glavi. Viljemovo spremstvo se kljub spoštovanju, ki ga kaže napram njemu, ni moglo vzdržati smeha ob tej sliki.

Viljem do pred kratkim ni čital dnevnega časopisa, temveč samo nalašč zanj pripravljene vesti. Sedaj pa čita same liste in je točno poučen o svetovnih dogodkih. Ravno tako tudi ne cenzurira pism, ki jih dobiva. To izpremembo je uvedel novi dvorni maršal, ki ni prišel v Doornu po posredovanju monarhistične kamarije. Viljem je tako dobro poučen o dogodkih v Nemčiji in o njih tudi dopisuje s "kronprinci". Izmena pism se vrši po posebnih kurirjih. V zadnjem času se govori, da Fritz poseti očeta v Doornu, če bo dovolila poset nizozemska vlada.

Viljem živi zelo mirno. Dasi ravno je zelo varčen, če ne že naravnost skop; prireja vendar vsako toliko nekatere glasbene večere, ki pa so zelo skromni in glede sporeda in glede povabljenecv. K temu večerom vabi tudi inozemske aristokracije, ki pa se jih izogiba na vse mogoče načine, kar je posebno neljubo Viljemovi soprogi, ki je upala, da si v Doornu ustvari majhen dvor.

Pri sprejemih, tudi najintimnejših je vse prav tako strogo dostojanstveno in svečano, kakor je bilo v cesarskem gradu v Potsdamu. V premorih med koncertom stopijo gostitelj in gostje v bufet. Vrata se hipoma odprejo in služabniki, za katere se zdi, da so vzrastle iz tal nudijo ceremoniozno okrepčilo ter izginejo potem na neviden migljaj, kakor da bi se vdrl v tla.

"Cesarica" Hermina, ki je težko boleha, se nahaja še vedno v Baden-Badnu. S soprogom dopisuje vsak dan. Kakor se zdi, Viljem zelo pogreša soprogo in se mami za preganjanje dolgega časa lotil svojega starega dela: žaganja drv.

Nizozemska vlada je zelo popustila v nadzorovanju bivšega cesarja. Če bi Viljem hotel pobegniti, bi mu bilo to zelo lahko. Kakor se pa zdi, mu ni za to. Orožniški stotnik, ki mu je poverjeno nadzorstvo nad njim in mora biti vedno pri njem, mu je postal najboljši tovariš.

Bolečine

bodisi revmatične, nevralgične ali krči hitro olajšate, če brčite

SEVERA'S GOTHARDOL

Izvrstno lokalno sredstvo za hrbtno hromost, okorelost in otrplost mišic. Imajte ga vedno pri rokah.

Cena 50 ali 60 centov.

Zahtevajte pri svojem lekarju.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Kje so najlepše ženske?

Lepotic je povsod dovolj, toda lepotic vsakega naroda imajo svoje nedostatke. — Francozinje so bolj graciozne kot pa lepe. Glede lepote Španjolke soglašava ves svet.

Potovanje nudi poznavalcem žensk množico gradiva za primerjanje na polju ženske lepote. Zato so izjave popotnikov v tem oziru gotovo nad vse zanimive, dase v mnogočem ne strinjajo. Pri marsikom vpliva patriotični čut, da sodi krivo, drugi zopet ceni le, kar je tujega.

Večina ljudi, ki so videli svet, pa soglašajo v tem, da sta predvsem dve deželi, ki se moreta ponasati z obilico lepih žensk. Kuriozno je, da slovita te dve deželi tudi po lepih — sit venia verbo — svinjah. To sta Madžarska in Irsko.

Zlasti Irsko kaže posebno ženske lepote (irske ženske slove tudi radi svojega temperamenta). So temnolase ženske s temnomodrimi očmi in mehikimi potezami. Skoro vse irske ženske so zelo zgovorne in imajo v svoji govorici mnogo humora.

Po vsem svetu znane so Kreolke medlorjave barve obraza in polti ki spominja na breskve. Oči imajo temne, zametne in koprne, če ter ustne, ki izzivajo poljube. Vendar trdijo nekateri, da tvorijo vse te miške le napačne domneve in da so Kreolke povečini neumne, prepirljive in samopasne.

Tipična Francozinja je bolj graciozna kot lepa. Njen glavni čar je čisto le v spretne oblačenju in česanju. Te "facile princeps" v zvezi z naravnim espiritom in lepo oblikovanimi ustnicami, iz katerih često blešče prekrasni zobki, predvsem privlačijo moške.

O španskih ženskah si je ves svet edin, kar se tiče njihove izredne lepote.

Seviljske ženske so po svoji lepoti opevane že v pregovorih. Njih oči lahko ranijo moško srce že na tisoče metrov in kdor je čul njihov mili glas, sanja o njem vse dni in vse noči.

Pri nas je najbolj znana lepota italijanskih žensk. V tem oziru sta znana zlasti Rim in Firenze. O lepoti teh žensk pravi pesnik, da je moškemu največji sovražnik, razenica, prava in nepokvarjena lepota ti pokliče pred oči primer klasičnosti.

V skodo južno-evropskim lepoticam je, da imajo često raskav glas in da se začno razmeroma prehitro debeliti.

Med anglosaskimi narodi najdemo najlepše obraze v Združenih državah, najlepše stase pa v Angliji.

Tudi po skandinavskih deželah vidimo krasne postave, sicer brez klasičnih obrazov, ki z nekim nepopisnim izrazom obetajo moškemu več čarov, kakor najdovršenejša sorazmernost Rimljanke.

NAZNAJNOLO.

Slovensko Samostojno Bolniško Podporno Društvo za Greater New York in okolici priredi dne 25. oktobra zanimivo zabavo

KMEČKI PLES

v Arlington-Hall na osmi cesti med 2. in 3. Ave., New York, N. Y.

Ta prireditelj bo nekaj novega za našo naselbino; poleg izvrstne slovenske godbe bo igral pri očetih naš rojak France Lovšin na harmoniko in če bo treba tudi pri razporokah.

Rojaki in posebno pa rojakinje, udeležite se tega plesa v narodnih nošah, ker le na ta način bo Kmečki ples popoln. — Vsi oni, ki ste se že udeležili naših prireditev, pojasnite svojim znancem in prijateljem, da so bile naše zabave vedno dobro obiskane in da je vsakdo tudi našel zaželjeno zabavo in razvedrilo. Zato naj nihče ne ostane doma v soboto, 25. oktobra, ampak naj zagotovo pride v Arlington-Hall, da se par u povesele med svojimi.

Za izvrstno postrežbo in najboljše zabavo bo sicer nalašč zatajvoljeni odbor.

Na veselo svidenje!

Veselični odbor.

(6x 9, 11, 14, 16, 21, 23.)

ROYAL MAIL

Naravnost v Cherbourg in Hamburg. PRIFRAVNE ZVEZE Z JUGOSLAVIJO. Privatne kabine — Izborna hrana. Ujudna postrežba. ORDUJA 26. okt. 9. dec. ORBITA 26. okt. 9. dec. ORCA 26. nov. OHIO 31. dec. Za informacije vprašajte svojega lokalnega agenta ali pa THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO. Sanderson & Son, Inc. Agents 28 Broadway New York City

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopnik kateri so pooblašteni nadzirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta \$1.50. Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California: San Francisco, Jacob Lausla.

Colorado: Denver, Frank Skrabec; Leadville, M. Yamnik; Pueblo, Peter Cullig, John Germ, Frank Janesch; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana: Indianapolis, Louis Rudman.

Illinois: Aurora, J. Verblich; Chicago, Joseph Bilish; Cicero, J. Fabian; Granville, Joseph Pershe; Joliet, Frank Bamblich; La Zetlet in John Kren; La Salle, J. Spellich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal, Gertrude Ogrin; Springfield, Matija Barborich; Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas: Franklin in okolice, Anton Seljač.

Maryland: Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

Michigan: Detroit, Ant. Janezich in J. D. Jundich.

Minnesota: Chisholm, Frank Gouze; Ely, Jos. I. Peshel; Eveleth, Louis Gouze; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povs; Virginia, Frank Hrvatic.

Missouri: St. Louis, Mike Grabrijan.

Montana: East Helena, Frank Hrella; Klein, Greogr Zobec.

New York: Gowanda, Karl Sternisha; Little Falls, Frank Maslo.

Ohio: Barberton, A. Okolish, John Balant; Cleveland, Anton Bobek, Anton Simčič in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balan; In J. Kums; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania: Ambridge, Frank Jakšbe; Bessemer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Kovčanek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozoglav, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo, Ant. Tauželj; Export, Louis Supančič; Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Peternel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolice, Frank Farencak; Irwin, Mike Paushek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroschetz; Luzerne, Anton Osolnik; Lloydell, John Jerab, Midway, John Zust; Moon Run, Fr. Maček in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakšbe, Ig. Magister, Vinc. Arb in U. Jakoblich; Reading, J. Pezdire; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolice, Fr. Schifrer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Prelvec; Willock, J. Peternel.

West Virginia: Coketon, Frank Kodac.

Wisconsin: Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos.

Wyoming: Rock Springs, Louis Taucher.

Poleg gorinavedenih so pooblašteni pobirati naročnino tudi vsi tajniki

Kretanje parnikov - Shipping News

18. oktobra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Columbus, Cherbourg in Bremen; Deutschland, Cherbourg in Hamburg; Conte Rosso, Genoa.

22. oktobra: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg America, Cherbourg in Bremen.

23. oktobra: Martha Washington, Trst.

25. oktobra: Olympic, Cherbourg; Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Lancastria, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg in Bremen; Rotterdam, Boulogne; Duilo, Genoa; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.

28. oktobra: Resolute, Cherbourg in Hamburg.

29. oktobra: France, Havre; Aquitania, Cherbourg.

1. novembra: Homerie, Cherbourg; Volendam, Boulogne; Geo. Washington, Cherbourg in Bremen; Mount Clay, Cherbourg in Bremen Conte Verde v Genoa.

4. novembra: Colomba, Genoa. Bremen, Bremen.

5. novembra: Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre.

6. novembra: Pittsburgh, Cherbourg.

8. novembra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Saxonia, Cherbourg. De Grasse, Havre;

12. novembra: Mauretania, Cherbourg.

13. novembra: Lapland, Cherbourg; Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg; Arabic, Cherbourg.

15. novembra: Olympic, Cherbourg; Columbus, Cherbourg; Bremen; La Savoie, Havre; Reliance, Cherbourg in Hamburg; New Amsterdam, Boulogne.

19. novembra: Paris, Havre, Aquitania, Cherbourg.

20. novembra: Minnekahda, Cherbourg; Thuringia, Cherbourg in Hamburg.

22. novembra: Homerie, Cherbourg; Ryndam, Boulogne; Republic, Cherbourg, Bremen; Orca (Bermuda), Cherbourg.

26. novembra: Berengaria, Cherbourg; France, Havre.

29. novembra: America, Cherbourg in Bremen; Zeealand, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg in Bremen; Minnekahda, Cherbourg in Bremen.

29. novembra: Majestic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Duilio, Genoa; Presidente Wilson, Trst.

Božični izleti v Jugoslavijo

Mr. A. V. Bica od United States Lines bo vodil poseben božični izlet v Jugoslavijo. Potniki bodo odpravili z velikim "Leviathanom" iz New Yorka dne 6. decembra preko Cherbourga v domovino boste dospeli dovolj zgodaj, da boste začeli s prijatelji in sorodniki praznovati Božje.

Prepričajte se sedaj o tem izletu. Po najnižji ceni boste deležni čistin udobnih kabin, najboljših hrane, velikih in privlačnih javnih prostorov ter ves čas ududne postrežbe.

Za vsa navodila pišite ali vprašajte sedaj.

UNITED STATES LINES
45 Broadway, New York City
ali vprašajte vašega lokalnega agenta
Managing Operators for
UNITED STATES SHIPPING BOARD

COSULICH LINE

Naravnost v Jugoslavijo
Martha Washington—23. okt.; 6. dec.
Presidente Wilson 29. nov.
V Dubrovnik ali Trst.
Zeleznica v notranost zmrna. Nobe-
nih višev. Vprašajte pri bližnjem
agentu ali pri
PHELPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

Koren; Racine in okolice, Frank Je-
lenc; Sheboygan, H. Svetlin,
Washington:

Black Diamond, G. J. Forenza.

Wyoming:
Rock Springs, Louis Taucher.

Poleg gorinavedenih so pooblašteni pobirati naročnino tudi vsi tajniki

ADVERTISE in GLAS NARODA

ANTHONY BIRK

HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR

Prevzamem vsako v to stroko spadajoče delo,
ROJAKI, PREDNO ODDASTE DRUGEMU NAROČILO, VPRAŠAJTE
MENE ZA CENO.

359 Grove Street Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Telephone: Evergreen 5508

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKE GOVORČE ZDRAVNIK
SPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih "in ker znam slovensko, zato vam moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas odzdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri odzdravljenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zanesati na mene, moja akra pa je, da vas popolnoma odzdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej. Jaz odzdravim zastrupljeno kri, mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, težanje las, bolečine v kosteh, stare rane, oslablost, živčne in bolezni v mehurju, ledicah, jetrah, želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlatilo, nudahtid. Uradna ura: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 8. sredo; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Posebna ponudba našim čitateljem!

Prenovljen! pisalni stroj "OLIVER" \$20.00

3 strešico za slovenske črke, č, š, ž — \$25.00

'OLIVER' PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TREPŽNI.

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street New York, N. Y.